

[Ritt Bjerregaard.]

principper, som ministeren og de øvrige partier i folketinget tit har peget på, og som måske fremover vil få en mere fremtrædende plads i hele folketingets arbejde.

Med disse bemærkninger vil jeg på socialdemokratiets vegne anbefale lovforslaget til et velvilligt udvalgsarbejde.

Flemming Jensen: Det her foreliggende lovforslag er et af eksemplerne på, at hvad enten vi vedtager en ny folkeskolelov nu eller siden, så foregår der stadig noget i skolens verden. Ikke mindst på undervisningsmateriellets område dukker der nye ting op, som afprøves og forkastes, mens andre nye hjælpemidler bliver en mere eller mindre umærkelig del af skolens hverdag. Det er en af forudsætningerne for en udvikling i skolen, en videreførelse, der, tror vi, på mange områder kan være vigtigere end nye paragraffer i en skolelov.

Undervisningsministerens forslag om amtscentraler er udtryk for en sådan videreførelse. Her sker der, tror vi, en fornødt sammenlægning, der kan blive til gavn for forbrugerne, og der ligger også i forslaget et rimeligt samarbejde med bibliotekerne. Man kunne måske her rejse spørgsmålet, om der ikke på av-området kunne skabes et samarbejde også med sygehusvæsenet, således at det meget, meget kostbare materiel, som man ikke altid har indtryk af udnyttes fuldt ud, blev udnyttet bedre.

Det er klart, at man nøje må overveje, om det nu er rimeligt at lægge dette under amtskommunen, men vi kan ikke se bort fra, at der her ydes en service på tværs af uddannelsesområderne, og så kan det være rimeligt.

Jeg finder det også rimeligt, at tilbuddene gælder private skoler, tekniske skoler og andre former for undervisning.

Vi er mere skeptiske over for adgangen til at oprette filialer. Sådanne filialer har en tilbøjelighed til at formere sig endnu voldsommere, end muldvarpe gør efter en grøn vinter, og vi frygter, at der med disse filialer let kan blive tale om en overlapning.

Der er selv i vort land stor forskel fra egn til egn, og i de store primærkommuner kan det måske virke uhensigtsmæssigt, og måske kunne man overveje her at indskrænke amtskommunens virksomhedsområde. Det

er min opfattelse, at f. eks. i Københavns amt vil man afgjort få mest brug for § 5, stk. 2, der omhandler udlånene, idet de store kommuner let skaber eller allerede har skabt centraler. Så er vi ude i den dobbeltfunktion, vi alle vender os imod. I de sidste dage har vi set, at der er nogle, der stræber efter endog meget store kommuner i Københavns amt, og her er jeg i hvert fald sikker på, at der vil blive tale om overlapning.

Når vi derimod ser på den del af forslaget, der omhandler oprettelsen af en landscentral, så er her ganske rigtig tale om en nydannelse, og der er ting, som umiddelbart kan lyde tiltalende i det, samarbejdet om hele undervisningsområdet f. eks., men mon ikke denne koordinering kunne skabes på anden måde? Hvad angår ledelsen af centralen afviser ministeren flertalsindstillingen fra betænkning nr. 621 med den motivering, at styrelsen

„til enhver tid er i overensstemmelse med og led i den almindelige uddannelsespolitik, således som den ledes af ministeriet.“

Det står i bemærkningerne til §§ 9 og 10. Det er i og for sig en ganske tankevækkende betragtning, at man frabeder sig råd, hvis man ikke på forhånd er enig. Det er vist Storm P., der engang sagde: det er en meget sympatisk mand, han er enig med mig.

Når vi ser på landscentralens opgaver, er det klart, at der er områder, som skal klares, men der er væsentlige ting, vi i det konservative folkeparti ikke kan godtage. Først og fremmest forekommer det os, at meget af det nærmer sig direkte eller indirekte censur. Centralen skal registrere og katalogisere, det er i orden. Så kommer et så tilsyneladende uskyldigt ord som forbrugervejledning efter følgende kriterier: for det første de tekniske kvaliteter, for det andet de pædagogiske kvaliteter, for det tredje de faglige kvaliteter og for det fjerde de ideologiske kvaliteter.

Vi må give ministeren ret i, at punkt 4 er svært — så svært, at det vel næsten er uløseligt. At man skulle tage sit udgangspunkt, som det bliver nævnt, i skolelovsforslagets formålsparagraf, forekommer os mere end vanskeligt, for i denne paragraf står efter min opfattelse alt og intet. Gør man det alligevel og dybt grebet og med tårer i øjnene griber et så fortræffeligt ord som tolerance,